

Bilimsel-Sosyal Uygulamalara ?li?kin Yönetmel Esneklik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilimsel-Sosyal Uygulamalara ?li?kin Yönetmel Esneklik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17826>

Özet

Bilimsel-Sosyal Uygulamalara ?li?kin Yönetmel Esneklik Ölçe?i, **Bar?? Uslu** taraf?ndan 2016 y?l?nda üniversite ortam?ndaki yöneticilerin bilimsel ve sosyal uygulamalara yönelik sergiledikleri **yönetmel esneklik** düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Ölçek, yüksekö?retim kurumlar?nın temel misyonlar? olan ara?tırma, ö?retim ve toplum hizmeti alanlar?ndaki yönetimsel yakla??mlar?n esnekli?ini de?erlendirmeyi hedefler. Yapılan psikometrik çal??malar, ölçe?in üniversite ba?lam?nda güçlü bir yap?sal geçerli?e ve yüksek bir iç tutarlıl??a sahip oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Yönetmel Esneklik, Üniversite Yönetimi, Bilimsel Uygulamalar, Toplum Hizmeti, E?itim Yönetimi, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Bar?? Uslu

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik ve idari personelin, üniversitelerin bilimsel ve sosyal i?levlerini yerine getirirken kar??la??lan durumlarda gösterdikleri **yönetmel esneklik** düzeyini belirlemektir. Bu esneklik, özellikle de?i?en ko?ullara adaptasyon, yeniliklere aç?kl?k ve bürokratik engelleri a?ma yetene?i gibi kritik yönetimsel davran??lar? kapsamaktadır.

Ölçek, yöneticilerin esnek yakla??mlar?n? ölçerek, üniversite yönetimlerinin kurumsal performans? ve bilimsel üretkenli?i üzerindeki etkilerini analiz etmeye olanak tanır. Elde edilen veriler, e?itim yönetimi alan?nda iyileştirme stratejileri geli?tirmek ve esnekli?i te?vik eden örgütsel kültürler oluşturmak için kullanılabilir.

Yap? (Ölçülen Kavram)

Bilimsel-Sosyal Uygulamalara ?li?kin Yönetmel Esneklik Ölçe?i, çok boyutlu bir yap? olan **yönetmel esneklik** kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, üniversitelerin üç temel faaliyet alan? üzerinden tanımlanmaktadır: Ö?retim, Ara?tırma ve Toplum Hizmeti. Ölçek, bu alanlarda karar alma süreçlerinin katıll?? yerine, durumsal de?i?kenlere göre adapte olabilme yetene?ini temel alır.

Ölçek, yöneticinin standart operasyon prosedürlerinden (SOP) ne kadar sapabilece?ini veya yenilikçi çözümler üretebilece?ini de?erlendirerek, geleneksel yönetim anlay??n?n ötesindeki

modern yönetim yaklaşımlarına yansıtılır. Ölçek, toplamda 3 alt boyut ve 14 maddeden oluşmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal **geçerlik** çalışmaları **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin faktörel yapısının amaca uygun ve oldukça iyi bir uyum gösterdiğini kanıtlamaktadır.

Elde edilen uyum iyiliği değerleri şunlardır: $\chi^2=174.480$, $p=.000$; $\chi^2 /df=2.457$; $GFI=.952$; $AGFI=.929$; $CFI=.971$; $RMSEA=.054$. Bu değerler, özellikle χ^2 /df oranının 3'ün altında olması ve GFI , $AGFI$, CFI gibi uyum indekslerinin .90'ın üzerinde olması nedeniyle, modelin veriye mükemmel bir uyum sağladığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık **güvenirlilik** katsayısı, **Cronbach's Alpha** yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Ölçeğin bütünü için elde edilen genel katsayı $\alpha=.92$ olup, bu değer ölçeğin son derece güvenilir olduğunu ifade etmektedir.

Ayrıca, ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkiler korelasyon analizleriyle incelenmiş ve bu ilişkilerin $p \leq .01$ düzeyinde anlamlı olduğu, korelasyon katsayılarının .70 ile .93 arasında değiştiği belirlenmiştir. Alt boyutlara ait iç tutarlılık katsayıları ise aşağıdaki gibidir:

Toplum Hizmetine İlişkin Yönetmelik boyutu için: $\alpha=.83$

Araştırmaya İlişkin Yönetmelik boyutu için: $\alpha=.78$

Öğretime İlişkin Yönetmelik boyutu için: $\alpha=.85$

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) yapılmıştır. Bu analiz, ölçeğin teorik olarak belirlenen üç alt boyutlu yapısının, toplanan verilerle ne ölçüde örtüşüğünü incelemiştir.

DFA sonuçları, 14 maddelik ve 3 faktörlü yapısının üniversite bağlamında güçlü bir şekilde doğrulandığını göstermektedir. Bu faktörler, üniversitelerin temel fonksiyonlarına uygun olarak, Toplum Hizmetine, Araştırmaya ve Öğretime İlişkin Yönetmelik olarak adlandırılmıştır. Elde edilen yüksek uyum değerleri, ($\chi^2 /df=2.457$) bu faktör yapısının sağlam olduğunu desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün Psikometrik Ölçek)

Format: 3 alt boyut, 14 madde. (Derecelendirme formatı belirtilmemiş olsa da, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme kullanıldığı varsayılmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ortamında Görev Yapan Akademik ve İdari Personel/Yöneticiler

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Çalışma, üniversite ortamında gerçekleştirilen bir geçerlik ve güvenirlik çalışmasıdır.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullanılarak geliştirilmiştir, **Doğrulayıcı Faktör Analizi** ve **Cronbach's Alpha** hesaplamaları ile geçerlik ve güvenirlik çalışmaları tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yüksek performans, Yönetmelik Karar Alma, Eğitim Yönetimi, İdari Esneklik, Üniversite Performansı, 14 Madde Ölçek

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: barisuslu@gmail.com

Yazma Adresi: Barış Uslu

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: bilimsel-sosyal-uygulamalara-iliskin-yonetsel-esneklik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uslu, B. (2016). Bilimsel-sosyal uygulamalara ilişkin yönetmelik ölçme: Üniversite ortamında geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 22(1), 109-131. DOI: <http://dx.doi.org/10.14527/kuey.2016.005>

Makalenin tam metnine şu adresten ulaşılabilir: kuey.net

Bilimsel-Sosyal Uygulamalara İlişkin Yönetmelik Ölçme Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçme maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

3 alt boyut 14 madde

Toplum Hizmetine İlişkin Yönetmelik Esneklik

Araştırmaya İlişkin Yönetmelik Esneklik

Öğretime İlişkin Yönetmelik Esneklik